

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

fagene om at stræbe henimod en samlet forøgelse af lærlingetilgangen på mellem 32 pct. og 38 pct., altså en forøgelse på over en trediedel af den nuværende årlige lærlingetilgang på ca. 13 500. Forøgelsen af lærlingeantallet er ansat forskelligt indenfor de forskellige fag. Særlig kraftigt ansættes forøgelsen indenfor metalfagene, elektrikerfaget og en række af byggefagene.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige, at efter mit skøn er der af kommissionen under disse grundlæggende forhandlinger gjort et betydningsfuldt stykke praktisk arbejde, og jeg vil også gerne sige, at der af fagenes repræsentanter er vist ansvarsbevidsthed og god vilje; det gælder både arbejdsgivere og arbejdere, der virkelig har vist forståelse for problemet og ønske om at medvirke til dets løsning.

Ved forhandlingerne har man naturligvis ikke alene opstillet målene for den forøgelse af lærlingetilgangen, der er samfundsmæssigt ønskelig; man har også drøftet, med hvilke midler man kunne stimulere mestrene til at antage dette forøgede antal lærlinge. Kommissionen har her lagt stor vægt på, at disse forhandlinger blev ført over i praksis af et centralt organ, og kommissionen afgav i juni 1955 en indstilling til regeringen om oprettelse af et sådant centralt organ til varetagelse af disse opgaver. Regeringen anmodede i august 1955 simpelthen arbejdsmarkedskommissionen om at være dette organ og om at videreføre arbejdet med at få et samarbejde mellem fagene og med at få koordineret fagenes indsats med hensyn til forøgelse af lærlingetallet. Vi har også bedt om, at man i det omfang, det er muligt, og i det omfang, det behøves, mobiliserer det lokale initiativ på dette område. Kommissionen er gået i gang med dette arbejde og har bl. a. optaget fortsatte forhandlinger med fagene, ligesom kommissionen har sat sig i kontakt med kommunalbestyrelserne for på denne måde at få et tilsvarende arbejde taget op ude omkring i landet.

Blandt de midler til stimulering af lærlingetilgangen, der har været drøftet ved forhandlinger med fagene, kan nævnes oplysning og propaganda overfor den enkelte mester, direkte aftaler mellem arbejds-giverorganisationerne og egnede virksomheder, især de større virksomheder, om øgede lærlingeantagelser; endvidere frivillig udligning af omkostningerne ved lærlingeoplæringen mellem de enkelte mestre.

I mange tilfælde har udviklingen medført, at de enkelte virksomheder kan have svært ved at give lærlingene den påkrævede allround-uddannelse. Man har derfor drøftet, om det var muligt, at en lærling, der er knyttet til en bestemt virksomhed, samtidig får en supplerende uddannelse i andre virksomheder, samt at han eventuelt gennemgår en forskoling, sådan som jeg omtalte det før i forbindelse med selve lærlingelovforslaget. Hermed skulle antallet af virksomheder, der kan uddanne lærlinge, blive forøget. Lærlingeuddannelsen foregår jo indenfor de fleste fag hovedsagelig i de mindre virksomheder, til trods for at svendene, den udlærte arbejdskraft, i stor udstrækning beskæftiges i de store virksomheder. Her er der et misforhold, og man har været inde på den tanke, at de store virksomheder i højere grad skulle være i stand til at uddanne lærlinge, og dette skulle opnås ved, at de store virksomheder opretter egentlige lærlingeafdelinger, så at deres muligheder for lærlingeuddannelse bliver kraftigt forøget.

Alt dette drejer sig om de midler, som fagene selv kan bringe i anvendelse for at stimulere lærlingetilgangen. Det er imidlertid klart, at det må være det offentliges pligt at supplere fagenes anstrengelser på disse punkter, hvor det er muligt. Arbejdsministeriet har som led heri sat bestræbelser i gang for, at offentlige virksomheder, koncessionerede virksomheder, offentlige institutioner skulle ansætte lærlinge i det omfang, det overhovedet er muligt. Vi gør os ingen illusioner om, at et meget stort antal lærlinge på den måde kan få uddan-